

Formatiespel

Korte omschrijving

Onderhandelingen rondom de vorming van een nieuw kabinet nemen vaak veel tijd in beslag. Vaak zijn kiezers daarna teleurgesteld omdat beloften uit de verkiezingsprogramma's niet worden nagekomen. Omdat de partijen moeten samenwerken, moeten ze echter onderhandelen en compromissen sluiten. In dit onderhandelingspel ervaren de leerlingen/studenten hoe dat gaat.

Leerdoel

Na het spelen van het Formatiespel begrijpen de leerlingen/studenten dat politieke partijen de plannen die ze in aanloop naar verkiezingen presenteren niet altijd (volledig) kunnen uitvoeren omdat ze met andere partijen moeten samenwerken in een coalitie.

Duur

50 à 65 minuten

Benodigd materiaal

Voor het spelen van dit spel heb je de volgende materialen nodig:

- Per groepje leerlingen/studenten (+/- 3 personen) 1 set van 30 kaartjes met standpunten.
- Per groepje leerlingen/studenten (+/- 3 personen) 1 standpuntenformulier.
- Per 2 groepjes leerlingen/studenten 1 scoreformulier.
- Optioneel: Klassikale uitlegvideo's.

Download de werkbladen op <https://lesmateriaal.prodemos.nl/formatiespel>.

Open de playlist met uitlegvideo's via <https://bit.ly/formatiespel> of via de QR-code.

Stappenplan

Introductie (+/- 5 minuten)

1. Introduceer het spel en vertel dat de leerlingen/studenten zelf gaan formeren. Bespreek kort het verloop het spel.

Ronde 1: Standpunten kiezen (+/- 15 minuten)

2. Start filmpje 1: Samenwerken
3. Verdeel de groep in groepjes van +/- 3 leerlingen/studenten. Elk groepje is een politieke partij. Zorg voor een even aantal groepjes, zodat later altijd twee partijen met elkaar kunnen onderhandelen.
4. Start filmpje 2: Verkiezingsprogramma
5. Geef elk groepje een stapeltje met de 30 politieke standpunten. Elk drietal moet uit de kaartjes de 10 standpunten kiezen die zij het belangrijkste vinden. Vertel dat de leerlingen/studenten ook zelf standpunten mogen bedenken. Hiervoor zitten er 2 lege kaartjes tussen de 30 kaartjes.

Ronde 2: Standpunten rangschikken (+/- 10 minuten)

6. Start filmpje 3: In volgorde zetten
7. Nu gaat elk drietal beslissen hoe belangrijk ze hun standpunten vinden. Deel hiervoor de standpuntenformulieren uit. Het belangrijkste standpunt krijgt 10 punten, het minst belangrijke standpunt krijgt 1 punt. De leerlingen/studenten houden hun puntentelling voorlopig geheim.

Ronde 3: Onderhandelen(+/- 20 minuten)

8. Start filmpje 4: Onderhandelen
9. Nu gaan de groepjes onderhandelen. Koppel hiervoor drietallen aan elkaar en laat het ene drietal tegenover het andere drietal zitten. Vertel dat ze samen tot een akkoord van 10 standpunten moeten komen. Deel de scoreformulieren uit en vraag de leerlingen/studenten de uiteindelijke standpunten op het scoreformulier te zetten. De volgorde maakt niet uit.
10. Start filmpje 5: Wat wordt jullie motto?
11. Laat de leerlingen/studenten een motto bedenken voor hun regeerakkoord.
12. Vraag van elke groep een woordvoerder namens de 2 partijen te vertellen wat het motto van hun akkoord is en wat de belangrijkste onderdelen van hun regeerakkoord zijn.

Ronde 4: Punten scoren (+/- 5 minuten)

13. Start filmpje 6: Wie heeft het best onderhandeld?
14. Laat de leerlingen/studenten nu de punten berekenen, treed eventueel op als scheidsrechter. De partij met het hoogste puntenaantal heeft het best onderhandeld.

Spelregels puntentelling:

- Staat een standpunt op de lijstjes van beide partijen? Dan krijgen de partijen ieder de punten die ze zelf aan het standpunt hebben toegekend.

- Staat een standpunt slechts op de lijst van één partij? Dan krijgt alleen die partij de punten die ze aan dit standpunt had toegekend.
- Is er een compromis gesloten of zijn er standpunten samengevoegd? Dan moeten de punten verdeeld worden; tel de punten van beide partijen op en deel door 2.

Nabespreking (+/- 10 minuten)

15. Bespreek dat het bij een formatie met meerdere partijen onvermijdelijk is dat partijen compromissen moeten sluiten. Alleen dan kunnen partijen hun eigen standpunten (deels) realiseren. Dit hebben de leerlingen/studenten nu zelf kunnen ervaren in dit spel. Verdere mogelijke reflectievragen zijn:

- Hoe zijn jullie tot een compromis gekomen?
- Gaat het in het echt ook zo?
- Zijn jullie tevreden met het resultaat?
- Zouden jullie kiezers tevreden zijn met het resultaat?